

**UCHWAŁA NR XIV/141/2019
RADY MIASTA I GMINY WRONKI**

z dnia 28 listopada 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Wronki na 2020 r.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt. 7 oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Wronki na 2020 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Ustala się Plan Realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Wronki na 2020 rok stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Wronki na 2020 r.

WSTĘP

Podstawa prawna działań związanych z zapobieganiem narkomanii:

Ocena sytuacji

Charakterystyka Miasta i Gminy Wronki.

Narkomania jest zarówno negatywnym zjawiskiem społecznym, jak i chorobą. Używanie środków psychoaktywnych od lat stanowi problem o zasięgu światowym. Jest on znaczący zarówno w skali ogólnokrajowej, jak i lokalnej. Angażuje nieproporcjonalnie duże nakłady finansowe na leczenie i rehabilitację osób uzależnionych. Konsumenci tych środków (uzależnieni, szkodliwie używający czy eksperymentujący) charakteryzują się wysokim ryzykiem zgonu, nieadekwatnego niejednokrotnie do ich wieku i doświadczeń życiowych. Narkomania wiąże się z innymi problemami społecznymi takimi jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytucja, przestępczość, bezdomność, zachowania przemocowe oraz inne uzależnienia (hazard, alkoholizm, uzależnienia behawioralne). Uzależnienie od narkotyków powoduje nieobliczalne szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Szczególnie dotyczy to dzieci i młodzieży. Rozwój technologiczny powoduje łatwiejszy dostęp młodych ludzi do substancji psychoaktywnych i środków odurzających. Zauważono także nowe, niepokojące tendencje dotyczące używania tzw. miękkich narkotyków oraz „dopalaczy” przez młodzież szkolną.

Zapobieganie, opóźnianie lub redukowanie używania substancji psychoaktywnych jest celem, który przy uruchomieniu spójnej strategii profilaktycznej jest możliwy do osiągnięcia. Lepsza znajomość szerokiego kontekstu przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych tworzy szansę zrozumienia, że bez właściwego zaangażowania podmiotów realizujących zadania w zakresie narkomanii trudno spodziewać się zauważalnych efektów działań profilaktycznych.

Wśród młodzieży i części dorosłych panuje błędny pogląd, że krótkotrwałe i incydentalne zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia i nie prowadzi do uzależnienia. Producenci narkotyków, dopalaczy szybko zmieniają składy swoich produktów, a prawo nie nadąża umieścić ich na liście substancji zakazanych. Dopalamce często są reklamowane jako bezpieczna alternatywa dla narkotyków i alkoholu. Mało tego dopalamce czy narkotyki pod zmienionymi nazwami można nabyć przez Internet z dostawą do domu.

Przeprowadzenie w 2014 r. diagnozy zagrożeń i ewaluacji w 2015 r. oraz kolejnej diagnozy w 2019 r. w gminie Wronki pozwoliło na wskazanie głównych problemów. Jednym z występujących problemów w środowisku dzieci i młodzieży naszej gminy jest problem używania substancji psychoaktywnych, głównie przez młodzież gimnazjalną i ponadgimnazjalną. Warto, więc podejmować działania profilaktyczne szczególnie wśród młodzieży, aby dokonywała wyborów w sposób świadomy i właściwy. Każda szkoła jest zobowiązana z mocy prawa do stworzenia Szkolnego Programu Profilaktyki. Zgodnie z powyższym profilaktyka w szkołach ma za zadanie zmniejszenie ryzyka ich używania poprzez opóźnienie inicjacji oraz do podniesienia świadomości na temat skutków i szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy czy innych używek.

Wynika stąd konieczność podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych, skierowanych przede wszystkim do młodych ludzi. Istotną rolę w tym procesie powinni odegrać rodzice, szkoły, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo-wychowawcze, policja, służby medyczne, organizacje pozarządowe.

Podstawa prawna działań związanych z zapobieganiem narkomanii:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu działania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonym uzależnieniem;

2. udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach wychowawczych i socjoterapeutycznych;

4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Należy podkreślić, iż Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii jest aktem prawa lokalnego, wyznaczającym kierunki działań osób, instytucji, jednostek, zajmujących się problematyką uzależnień na terenie naszej gminy.

Ocena sytuacji

Charakterystyka Miasta i Gminy Wronki.

Wronki miasto leżące, w odległości 55 km od Poznania, przy szlaku kolejowym Poznań - Szczecin. Miasto i gmina liczyła 18.458 mieszkańców (stan na 31.12.2018 r.). Samo miasto zamieszkuje ponad 12tys. Gmina podzielona jest na 20 sołectw, z czego część leży po prawej stronie rzeki Warty na terenie Puszczy Nadnoteckiej. Z uwagi na firmę „Samsung”, „Amicę”, Zakład Karny, ponadgimnazjalne, oraz uczęszczanie młodzieży do szkół w innych miejscowościach występuje duża migracja osób. Co dziennie do pracy, głównie do Samsunga jest dowożonych wiele ludzi z miejscowości bardzo daleko oddalonych od Wroniek. Podobnie jest z osobami uczącymi lub zatrudnionymi w innych miejscowościach na terenie województwa. Daje to możliwość kontaktów z tzw. dilerami i sprowadzania narkotyków, dopalaczy na teren naszej gminy. Ponadto obecnie istnieje możliwość zamawiania środków psychoaktywnych narkotyków, dopalaczy przez Internet.

II. Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii opracowany został w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie Wronki przeprowadzonej w 2014 roku, ewaluację w 2015 r., diagnozę w 2019 r. oraz w oparciu o bieżące informacje ze szkół i Policji.

Metody jakich użyto do zdobycia informacji to Metoda sondażu diagnostycznego:

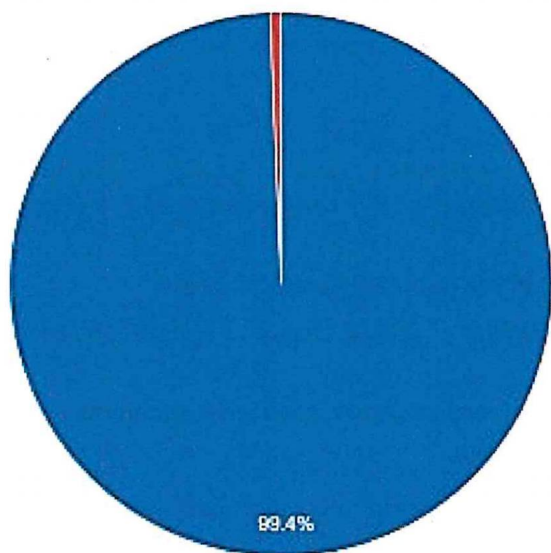
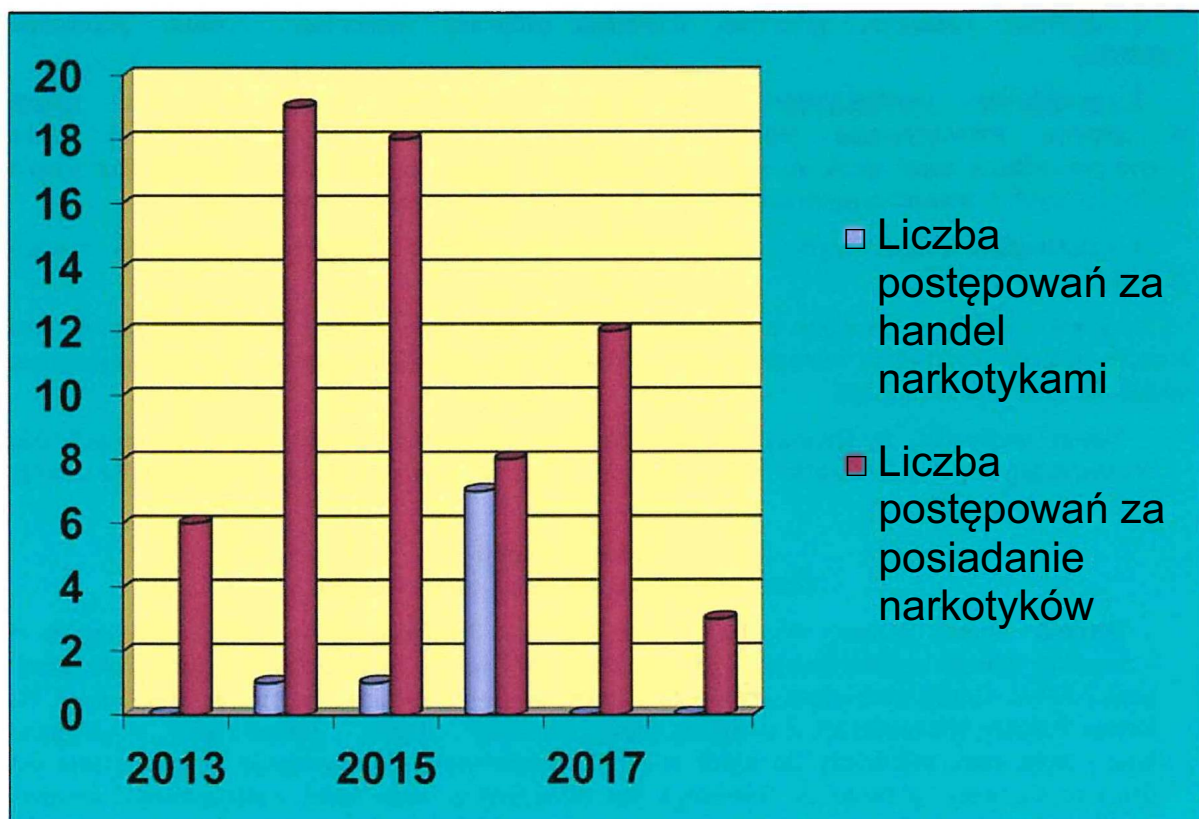
-**Ankieta** przeprowadzona w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadpodstawowych na terenie miasta i gminy Wronki

•**Wywiad** przeprowadzony z przedstawicielami instytucji, sklepów, mieszkańcami miasta i gminy.

•**Dane statystyczne** z MGOPS, UMiG, Policji, GKRPA.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wynika, że problem związany z zażywaniem narkotyków na terenie miasta i gminy Wronki istnieje i jest na piątym miejscu zagrożeń jakich obawiają się mieszkańcy. Z przeprowadzonych badań wynika, że codziennie po narkotyki sięga około 5% uczniów, więcej niż raz w miesiącu 2%. Są to sygnały świadczące, że problem zużywaniem substancji psychoaktywnych (narkotyków) na terenie gminy istnieje, chociaż jest znaczna poprawa w stosunku do 2014 r. W ciągu 2019 r. tylko jedna rodzina zgłosiła się o pomoc w sprawie ich najbliższego, który miał problem z zażywaniem narkotyków oraz dopalaczy.

Zagrożenie narkomanią



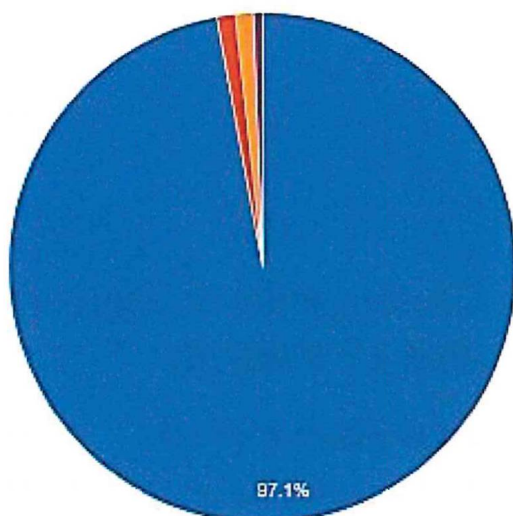
> Wcale

• Mniej więcej raz w tygodniu lub rzadziej

Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:

zapalił(a)ś marihuanę

Grupa: klasy V+VI (Wszyscy)

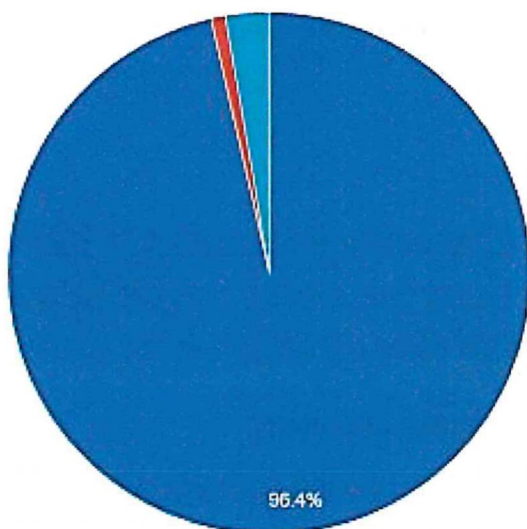


- o Wcale
- o Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej
- o Kilka razy w miesiącu
- o Kilka razy w tygodniu

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:

palił marihuanę

Grupa: klasy V+VI (Wszyscy)

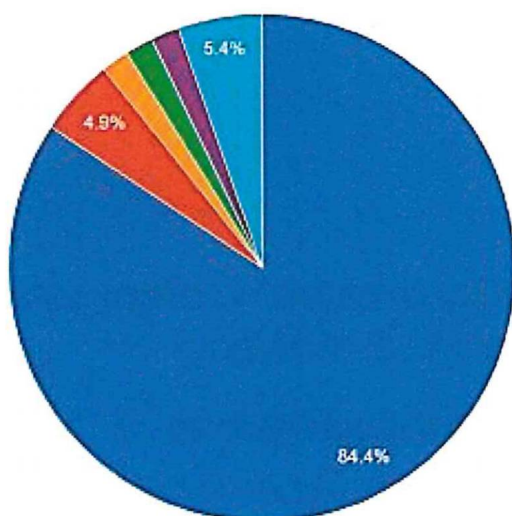


- > Wcale
- > Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej
- > Codziennie

Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:

zapalił(a)eś marihuanę

Grupa: klasy VII+VIII (Wszyscy)

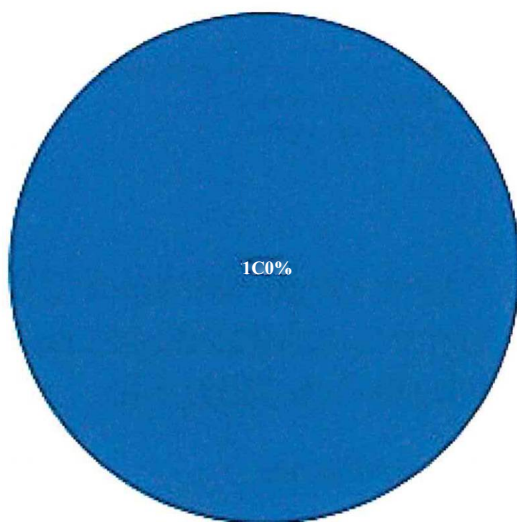


- Wcale
- o Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej
- Kilka razy w miesiącu
- > Mniej więcej raz na tydzień
- < Kilka razy w tygodniu
- Codziennie

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:

palił marihuanę

Grupa: klasy V11+VI1I (Wszyscy)

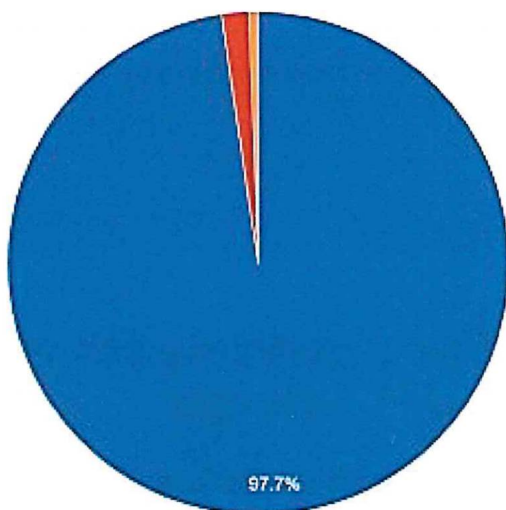


0 Wcale

Czy ty sam(a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:

zażywał(a)eś dopalaczy

Grupa: klasy V+VI (Wszyscy)



0 Wcale

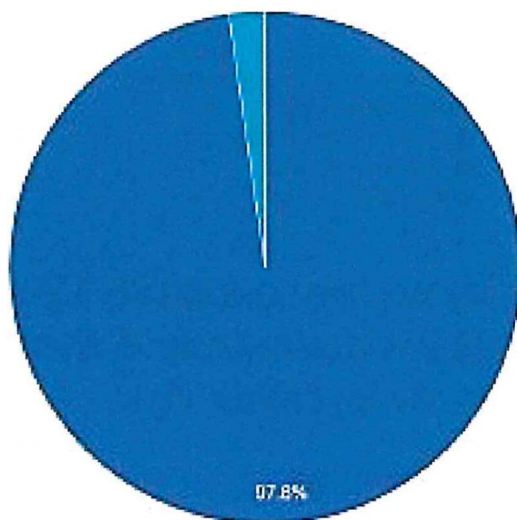
> Mniej więcej raz w miesiącu lub rzadziej

0 Kilka razy w miesiącu

Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:

zażywał dopalaczy

Grupa: klasy V+VI (Wszyscy)



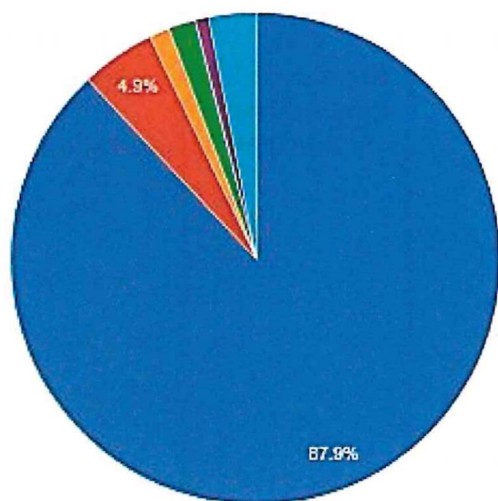
• Wcale

• Codziennie

Czy ty sam (a) w ciągu ostatnich 12 miesięcy:

zażywał(a)eś dopalaczy

Grupa: klasy VIIh-VIII (Wszyscy)



Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy widziałeś kogoś ze swoich rówieśników, kto:

zażywał dopalaczy

Grupa: klasy V1I+VI1I (Wszyscy)

Uzyskane dane pozwalają na wyciągnięcie następujących wniosków:

1. Młodzież sięga po narkotyki najczęściej: do towarzystwa, w chwilach silnych emocji, z przyzwyczajenia, pod namową kolegów, koleżanek;
2. Okazją sprzyjającą sięganiu po narkotyki są także różnego rodzaju dyskoteki, zabawy, występy znaczących artystów, w których bardzo chętnie uczestniczy młodzież;
3. Częstotliwość zażywania narkotyków wzrasta również w okresach związanych z nasileniem różnego rodzaju egzaminów, np. zakończenie semestru w szkołach, matury, sesja egzaminacyjna, oraz w okresie wakacji;
4. Istnieje potrzeba edukacji młodzieży by uświadomiła sobie ogrom zagrożeń, jakie niesie toksykomania, aby nabrała umiejętności przeciwstawiania się jej w trosce o własne zdrowie i życie, chociaż z badań wynika, że 67% stwierdza, iż narkotyki nie pomagają w sytuacjach kryzysowych;
5. Niewłaściwe kontakty koleżeńskie, brak wzorców sprawiają, że stają się one czynnikiem przyczyniającym się do sięgania po narkotyki;
6. W działalności profilaktycznej należy rozwijać opiekę nad rodziną poprzez uświadomienie rodziców o przyczynach zjawiska toksykomanii oraz daleko rozwiniętą pedagogizacją (z badań wynika, że w większości przypadków rodzice nie podejrzewają swoje dzieci o kontakt z narkotykami);

III. diagnozowane obszary problemowe

Drzewo problemów

koszty leczenia	ryzyko utraty kontroli nad zażywaniem eksperymentalnym, nadużywanie
uzależnienie	osłabienie więzi rodzinnych, wykołajenie, łamanie prawa
jednostka nieprzystosowana społecznie	zaniedbywanie własnego życia, nieodpowiedzialność
zażywanie eksperymentalne - incydentalne narkotyków przez młodzież	

niskie poczucie własnej wartości	niski poziom wiedzy o skutkach zażywania narkotyków	słabe więzi rodzinne i brak wychowania edukacyjnego	łatwy dostęp	brak alternatywnych form spędzania wolego czasu	brak zaangażowania w działania profilaktyczne społeczności lokalnej
	Mało efektywna profilaktyka w szkołach	Brak zaangażowania rodziców w edukację w zakresie uzależnień	tempo wzrostu zażywania narkotyków		
	Brak zintegrowanych działań profilaktycznych				

IV. Definicja celów gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Ograniczenie zażywania eksperymentalno — incydentalnego narkotyków przez młodzież:

- wzmocnienie w młodzieży poczucia własnej wartości,
- umocnienie więzi rodzinnych i dążenie do wychowania edukacyjnego,
- alternatywne formy spędzania wolego czasu,
- skuteczna profilaktyka w szkołach,
- szeroka edukacja rodziców w zakresie uzależnień,
- zwiększenie poziomu wiedzy o skutkach zażywania narkotyków,

Sformułowane cele są wynikiem procesu identyfikacji problemów oraz opartej na kryteriach decyzji, rozwiązanie, których z nich będzie celem programu Przeciwdziałania Narkomanii.

V. Cel główny: Ograniczenie zażywania eksperymentalno - incydentalnego narkotyków przez młodzież

Cele szczegółowe/operacyjne:

1. Utrzymanie na obecnym poziomie oferty Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od narkotyków.
2. Objęcie opieką w punkcie konsultacyjnym rodzin osób uzależnionych.
3. Uczestnictwo dzieci z rodzin uzależnionych od narkotyków w warsztatach, zajęciach terapeutycznych, obozach, półkoloniach.
4. W ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii będą realizowane programy profilaktyczne na terenie szkół podstawowych i gimnazjów oraz świetlic w tym program „Narkotyki, to mnie nie kręci”, „ZTU”. Programy profilaktyczne będą miały na celu naukę umiejętności chroniących oraz informacje o szkodliwości zażywania narkotyków, dopalaczy, których używanie może prowadzić do poważnych skutków zdrowotnych czy społecznych.
5. Edukacja i szkolenia.
 - a. Dofinansowywanie profesjonalnych programów profilaktycznych dla dzieci młodzieży oraz ich rodziców, na terenie szkół.
 - b. Prowadzenie szkoleń dla nauczycieli, pracowników Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków GKRPA w zakresie działań profilaktycznych.
 - c. Prowadzenie szkoleń dla przedstawicieli instytucji (policja, SM, służba zdrowia, kuratorzy i inni) mających udział w rozwiązywaniu lokalnych problemów narkomanii.
6. Inne formy działań profilaktycznych.

a. Udział w ogólnokrajowych i lokalnych działaniach mających na celu ograniczenie zasięgu narkomanii i pogłębiających wiedzę na temat zapobiegania narkomanii.

b. Zamieszczanie informacji na temat środków narkotycznych, dopalaczy oraz możliwościach pomocy na terenie miasta i gminy Wronki w prasie lokalnej, telewizji lokalnej, Internecie na stronie UMiG oraz innych środkach masowego przekazu.

c. Organizacja imprez profilaktycznych (np., festyny, imprezy szkolne itp.)

d. Zakup, materiałów informacyjno - edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych i terapeutycznych w szkołach i innych placówkach oświatowych i wychowawczych.

e. Prowadzenie konkursów na temat uzależnień i wiedzy o zdrowiu wśród dzieci i młodzieży wspólnie z innymi podmiotami w tym Policją.

7. Realizacja zadań Gminnego Programu Przeciwdziałaniu Narkomanii przy współpracy z innymi podmiotami (GOPS, Policją, SM, służbą zdrowia, kościołami, sołtysami, stowarzyszeniami itp.).

8. Udzielanie pomocy polegającej na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez udział w warsztatach, rozmowach wspierających itp.

9. Współpraca z pracownikami socjalnymi i instytucjami, mającymi kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od narkotyków.

10. Promowanie zdrowego stylu życia , wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzenia czasu wolnego.

Partnerzy w realizacji programu:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

3. Służba zdrowia

4. Placówki oświatowe

5. Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury

6. Sąd Rejonowy w Szamotułach

7. Parafie

8. Policja

9. Straż Miejska

10. Sołtysi

11. Kluby sportowe

12. Stowarzyszenia

VI. System monitoringu gminnego - ewaluacji

Monitoring polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji ilościowych i jakościowych na temat przebiegu wdrożenia programu aspekcie finansowym, rzeczowym i czasowym w celu zapewnienia realizacji zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Podczas realizacji poszczególnych projektów będzie prowadzony monitoring przebiegu i jakości wykonania konkretnych zadań, ich godności z przyjętymi założeniami. Monitorowanie i uaktualnianie danych na temat instytucji, placówek oraz osób prowadzących działania profilaktyczne i lecznicze. Współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii - stosowanie wyznaczonych przez Biuro standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych wobec problemu. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań. Zebrane na tej podstawie informacje zostaną wykorzystane do podsumowania realizacji programu w 2020 roku oraz przeprowadzenia ewaluacji końcowej programu.

VII. Finansowanie programu

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z pieniędzy za opłaty za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Opracował

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XIV/141/2019
 Rady Miasta i Gminy Wronki
 z dnia 28 listopada 2019 r.

**Plan realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
 dla miasta i gminy Wronki na 2020 rok**

Plan realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta i gminy Wronki na 2020 rok					
L.p.	Zadanie/projekt	Działania	Wskaźniki	Źródła pozyskiwania wskaźników	Budżet
1	Zwiększenie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży o skutkach zażywania narkotyków. Wzmocnienie w młodzieży poczucia własnej wartości.	Kampania „Narkotyki, to mnie nie kręci!”	Ilość uczestników	Faktury	2.000
		Prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkołach przez specjalistów z dziedziny narkomanii Udział w terapii zajęciowej w Rogoźnie - dowóz dzieci na obozy Zajęcia poruszające temat asertywności, oraz nabywanie umiejętności rozpoznawania sytuacji groźących	Ilość szkoleń, liczba uczestników.	Faktury, sprawozdanie.	13.500
2	Podniesienie wiedzy członków GKRPA, nauczycieli, policjantów.	Szkolenie kadry szkolnej (nauczycieli, wychowawców, pedagogów policji, straży miejskiej itp.)	Liczba uczestników, faktury.	Faktury, sprawozdanie.	4.000
3	Zaangażowanie w działania profilaktyczne społeczności lokalnej	Plakaty, ulotki	Ilość zakupionych materiałów.	Faktury, zamówienie.	500
Ogółem zaplanowane środki na przeciwdziałanie narkomanii					20.000

Uzasadnienie

Podjęcie przez Radę uchwały jest konieczne, gdyż obowiązek taki nakłada art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jednocześnie zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy również opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.